

жътъ една или двѣ мыгливости (както ги считалъ Хершель), то това обстоятелство подбудило нѣкои учены да оставятъ Лапласова-та теорія и даже да прѣдпрѣмжть да докажжтъ нейна-та съвршена неоснователность. Всичко, що имамъ да кажж върху това е, че Хершель създалъ тъзи теорія слѣдъ като разложилъ много стотини мыгливости на звѣзды; и ако да е сѫществувала нѣкога причина за да са приеме истинност-та на това забѣлѣжително вѣзврѣніе, то основателност-та на тъзи причина николко не са е поколебала отъ най-новы-тѣ открытия.

Азъ съмъ наблюдавалъ едно голѣмо число отъ тѣзи тайнственны прѣдмѣты, кои-то плуватъ по дѣлбокия океанъ на небесно-то пространство, като най-тынка мыглива свѣтлина. Никоя телескопическа сила, колко и голѣма да е тя, не произвожда ни най-малко измѣнение въ тѣхниятъ видъ. Тѣ сѫ толкозъ далечъ, що-то тѣхна-та свѣтлина (ако тѣ сѫ звѣздни купове) употреблява стотини хыляди години за да достигнеоко-то на наблюдателя, и толкозъ сѫ голѣмы, що-то всякой отъ тѣхъ, като са гледа даже и отъ таквъ огромно разстояніе, нѣколко пѫти испѣлни всичко-то поле на зрѣніе-то на телескопа. Сиріусъ, най-свѣтлива-та и, вѣроятно, най-голѣма-та отъ всички неподвижни звѣзды, като има діаметръ по-голѣмъ отъ единъ милионъ мили и като са намѣрва отъ нась на разстояніе само една единица, сравнително съ десятки-тѣ хыляди подобни единици, кои-то ни отдѣлятъ отъ нѣкои отъ мыгливости-тѣ —, при всичка-та си гръмадность, отъ това сравнително късо разстояніе, представлява са като една много малка точка въ поле-то на телескопа. А каквъ трѣба да бѫдатъ размѣры-тѣ на онези прѣдмѣты, кои-то отъ таквъ огромно разстояніе испѣлняятъ нѣколко пѫти цѣло-то поле на зрѣніе-то?

Хершель исчислилъ, че сила-та на негова голѣмъ рефлекторъ ще може да вижда единъ отъ голѣмы-тѣ звѣздни купове даже и тогасть, кога-то той потънѣше въ пространство-то толкозъ на дѣлбоко, що-то свѣтлина-та да може да достига до нась въ 350,000 години; а голѣмия телескопъ на лорда Росса ще може да вижда сѫщия прѣдмѣтъ даже отъ десяти пѫти по-голѣмо разстояніе.

Таквизи изслѣдованія съвршено подавяятъ ума, и чудниятъ сънъ на Герман-скія поетъ става единъ видъ възвищена действителность:

«Богъ са пресъниль на единъ человѣкъ, кого-то повыкалъ въ прѣдверіе-то



Лордъ Россъ.